

for i By og paa Land med Hensyn til mange Forretninger, og endnu mindre vide vi, om det sidste halvt om halvt Misværgsaar skulde følges af lignende. Men jeg siger: Hvis det sker, bliver det Ansvar for stort, som man paatager sig ved saaledes fra Borgerne at tage større Beløb, end der er nødvendigt til Statshusholdningen. Denne besynderlige Tilbøielighed hos den nuværende Regjering og dens Forgængere til saaledes at ophobe Penge i Statskassen til Nytte, uden at det er muligt at faae de Kilder, som saaledes flyde altfor rigelig, stoppede — ja man lader jo endog denne Krigsfattold bestaa, som indbringer ca. 4 Mill. Kr. om Aaret, og som er paalagt under færegne Forhold, og som blev paalagt efter en kort Forhandling under ulykkelige Forhold for Landet — jeg siger, denne Tendents, som disse Regjeringer saaledes have haat til at ophobe, kan ikke forklares anderledes end i samme Retning, som det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (S. Kjer) forklarede det, nemlig at Regjeringen og dens Venner ere bange for en Formue- og Indkomstskat. Man siger nok saa frimodig, at Byrderne skulle bæres forholdsvis, men jeg spørger, hvor det kommer frem. Kommer det frem i vor kommunale Beskatning? Kan der ikke være det Tilfælde, hvor en Mand, som eier indtil Halvdelen af et Sogn, kun kan berøres af sine Hartkornsskatter? Kommer det frem gjennem de Byrder, som paa forskellige andre Maader paa hoile Befolkningen, gjennem Liende og deilige? Nei, visse Medborgere ere blevne Liendeydende istedetfor Liendeydende. Jeg gad nok vidst, hvorledes den Bestemmelse om at yde Præsterne vederlag for deres Tjeneste, saaledes som det staar i Christian den Femtes Lov, hvorledes den Bestemmelse, som er en Slags Erstatning for Lienden; er opfyldt for de større Hartkornbrugeres Bedkommende, og hvad Del de igjennem denne Bestemmelse yde til de 1,000 Præsters Lønning; det vil vist blive meget Lidt. Nu siger man, man har faaet Hartkornsliggjævelsen, men hvorledes? Vi have ikke faaet den ved at have tidligere bestaaende Ret, som de have gjort i mange andre Lande ved endelig en Gang at indføre Ret. Nei, de Bedkommende have for en væsentlig Del faaet fuld Betaling for den Ret, de opgave. Og komme vi nu til de indirekte Statter, saa kunde Enhver sige sig selv, at med Hensyn til dem er der aldeles intet Forhold, saa meget mere som man jo her i Landet har Mænd med de største Kapitaler, som efter vor nuværende Skatte- lovgivning ikke ere forpligtede til at betale Noget somhelst for den Bistand, som Samfundet yder dem til at værne om deres Kapitaler. Og gaar man videre, hvad det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds ikke gjorde, gaar man over til de ikke ubetydelige personlige Byrder — betydelige i Fred, men naturligvis af en langt alvorligere Karakter under Krig — da træder Ulig-

heden og efter min Mening Uretfærdigheden klart frem omtrent paa alle Punkter. Men vende vi da om og spørge, hvorledes Rettighederne ere fordelte, da er den omvendte Maalestok i høi Grad bleven gjort gjældende. Spørgsmaalet dreier sig nu politisk taget om, naar vi se hen til Folkets Rettigheder, hvem der er stærkest, enten Ministeriet eller Folkethinget. Er Ministeriet stærkest i denne Kamp, saa er faktisk — om end ikke formelt — Resterne af Grundloven af 1849 borte. Men faktisk ere de saaledes tilfede, at vi ikke have Lyngdepunktet hos hele Folket, saaledes som det er anvist ved den almindelige Valgret, men have det, som de Herre have sat det, hos en lille Klasse privilegerede Velgere. Seirer Folkethinget i Kampen, viser det sig, at Folkethinget er stærkere end Ministeriet, saa betyder det ikke Oergreb paa noget Punkt, men kun Hævdelsen af Folkets Ret til Indflydelse paa Lovgivningen og Styrelsen her i Landet. — Hvad skal der da nu udbrages af den nuværende Forhandling? Det vil jeg sige, thi det har sin politiske Interesse at lægge Mærke dertil, og jeg skal da tillige fremdrage, hvad der kan lægges i den nuværende Forhandling, og maaste tilføie et Par Bemærkninger om, hvorvidt en saadan Fortolkning er rigtig eller ikke. — De ærede Medlemmer ovre ved Rinduet, som man maatte antage vilde støtte Ministeriet, have ikke sagt et eneste Ord, og det opfatter jeg med en vis Interesse. Det ærede Medlem for Hilsted Amts 2den Valgkreds (Sagb) og det ærede Medlem for Skjerteminde (N. Andersen) ere de to eneste Medlemmer, der ere traabte i Stranen for Ministeriet. Det ærede Medlem for Hilsted fandt paa et Udtryk for Stillingen, som var ganske interessant, nemlig: Flexallet fik først Betydning, naar det blev valgt af Mindretallet. Det er betegnende for vor politiske Stilling, at, først naar Mindretallet anerkjendte Flexallet, fik Flexallet Betydning. Dette er en saa interessant Betegnelse af det besynderlige konstitutionelle Virvar, hvori vi nu befinde os, at jeg er det nævnte geniale Medlem taknemlig for, at han har fundet et saa prægtigt Udtryk for vor Tilstand. Det ærede Medlem for Skjerteminde (N. Andersen) og det ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (Lange) ere jo Naboeer ovre paa Fyen; de kunne jo saaledes andetsteds forhandle videre om den Sag, hvorom de nu have forhandlet her, og jeg nærer ikke Tvivl om, paa hvis Side Seiren vil være. Det ærede Medlem for Skjerteminde har vistnok idag vist sine Venner, at det ikke længere gaar an, at de sende ham ud paa politiske Reiser. Jeg tror, at han saa grundig vilde ødeligge den Rest, de emnu have tilbage af deres Sag, at hans Reise ikke vilde være Reisepengene værd.

Blandt de andre Udtalelser, som ere faldne, er der nogle fra mine ærede Kolleger for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm), som jeg dog an-